POVESTEA FRUMOASEI HACIKAZUKI

Se zice că într-o vreme nu prea îndepărtată, trăia în județul Katano, din provincia Kawac un bogătaș pe nume Sanetaka. Avea rangul de Bitciu-no kami, adică de cârmuitor al ținutului Bitciu și stăpânea avuții nenumărate, într-un cuvânt, nu ducea lipsă de nimic.

Sanetaka era un om cu simțire aleasă, iubea muzica și poezia. Când înfloreau vișinii, poposea sub crengile ninse și se întrista la gândul că în curând trecătoarele petale se vor scutura. Alcătuia stihuri și se desfăta cu priveliștea cerului înalt și străveziu, de primăvară.

Îi plăcea să citească împreună cu soția sa culegerile de poezii *Kokinsiu*[1], *Maniooșiu*[2], povestea *Ise monogatari*[3], ca și alte istorisiri frumoase din acea vreme. Privind laolaltă luna plină, oftau presimțind că zorile vor destrăma în curând aceasta frumusețe. Nimic nu le umbrea inimile. Trăiau în deplină înțelegere, nedespărțiți ca o pereche de rațe-mandarin.

Un singur lucru le lipsea celor doi soți, spre a fi pe deplin fericiți: căsnicia lor nu fusese binecuvântată cu copii. Purtau zi și noapte în suflet mâhnirea tăcută a singurătății, până când, în cele din urmă, se săvârși și această minune: soția lui Sanetaka aduse pe lume o copilă. Vorbele nu sunt în stare să zugrăvească fericirea celor doi.

---

[1] Kokinsiu sau Kokin-wukașiu - renumitei antologie de poezie, realizată în anul 905, de Kino Țuraiuki și Osiijoei Nomițune. În general conține poezii de cinci versuri - Tanka. Importanța acestei antologii pentru poezia japoneză este enormă. Oamenii culți cunoșteau această antologie pe de rost.

[2] Maniooșiu - cea mai veche antologie de poezie japoneză, întocmită la mijlocul se colului al VIII-lea, încheiată se pare în anul 794, incluzând și așa-numitele cântece lungi (nagciuta).

[3] Povestea Ise monogatari a fost creată, se presupune, în a doua, jumătate a secolului al IX-lea sau la începutul secolului al X-lea, Autorul ei se consideră a fi renumitul poet Ariwara-no Narihira. Povestirea se compune dintr-o serie de schițe scurte despre peripețiile amoroase ale unui curtean. Schițele conțin obligatoriu și versuri fanka.

Își îngrijeau odrasla și o dezmierdau sorbind-o din ochi ca pe o floare. Dimineața și seara se închinau cu smerenie zeiței Kannon, mulțumindu-i fierbinte, iar adeseori făceau pelerinaje la Hase[4], rugându-se pentru fericirea fiicei lor.

Astfel se scurgeau lunile și anii, în deplină seninătate. Dar când Himeghimi[5] împlini treisprezece ani, iată că mama fetei fu doborâtă de o boală necruțătoare. Simțind că i se apropie sfârșitul, ea o chemă pe copilă lângă sine și mângâindu-i părul strălucitor și gingaș ca frunza, oftă cu adâncă jale:

— O, soartă nemilostivă! N-am apucat să te văd și eu măcar la optsprezece ani, n-am izbutit să-ți aflu un soț, să te știu la casa ta... Atunci poate că aș fi murit cu inima împăcată: n-a fost să fie astfel...

La aceste cuvinte, lacrimile începură să-i curgă șiroaie. Himeghimi se porni și ea pe plâns. Deodată, adunându-și ultimele puteri, mama scoase de la căpătâi o cutiuță de lemn scump și o așeză pe creștetul fetei. Apoi îi înfipse în păr un pieptene greu de tot, iar în cele din urmă acoperi capul copilei cu uriaș potir-haci[6] și un voal până la umeri. Vocea ei stinsă murmura stihuri ciudate:

Nu sunt decât un fir de iarbă, firav,
Dar cred în ajutorul tău divin, Zeiță Kannon!
De-aceea împlinesc în clipa morții
Tot ce mi-ai poruncit cândva...”

Cu aceste cuvinte, sărmana femeie trecu pragul veșniciei. Zdrobit de durere, tatăl începu să lăcrimeze și să se tânguie:

---

[4] La Hase se afla renumitul templu budist închinat zeiței Kannon.

[5] Himeghimi - titlu, ce se dădea unei fete sau tinere femei aparținând nobilimii, în vechea Japonie.

[6] Haci - potir de piatră, lemn sau metal, cu fundul plat - în cazul de față, de lemn. Călugării budiști îl folosesc pentru a colecta milosteniile.

— O, cum ai putut s-o părăsești pe dulcea noastră copilă? În ce lume tainică te-ai ascuns?

Dar acestea sunt rânduielile firii… Oricât de tristă ar fi fost despărțirea de ființa iubită, răposata a trebuit să fie dată pradă flăcărilor rugului funerar. Minunatele ei trăsături s-au prefăcut în cenușă, vântul hain a risipit în cele patru zări frumusețea ei strălucitoare…

După câtva timp, văzând potirul de pe capul fetei, tatăl se apropie de Himeghimi și încercă să i-l scoată, dar se strădui în zadar. Potirul parcă fusese țintuit acolo de o vrajă.

— Vai ție, copilă fără noroc, se tângui sărmanul părinte, n-a fost de-ajuns că ți-ai pierdut mama… Ursita vrăjmașă te-a năpăstuit, sluțindu-te pentru tot restul vieții. O, ce jale, o ce amărăciune!

Dar și mai adânc suferea copila rămasă orfană. Toată vremea se ruga pentru odihna sufletului răposatei. Chipul ei drag dăinuia mereu înaintea ochilor lui Himeghimi.

Toamna, când prunul care crește dinaintea casei își scutură frunzele, când vișinii își pierd podoaba, inima se umple de tristețe. Dar dincolo de această mâhnire licăre nădejdea că va veni o nouă primăvară și că florile se vor deschide iarăși. Însă vai, chipurile făpturilor scumpe care ne-au părăsit, pierdute sunt pentru totdeauna, ele nu ni se mai arată limpezi nici măcar în vis. Și nu vine niciodată o zi sau un amurg, nu se află în lume un loc, o răspântie în care cineva să se întâlnească fie și pentru o singură clipă, cu cei plecați pe drumul fără întoarcere. Gândurile se rotesc iute ca o morișcă ce se învârtește în gol, dar omului nu-i este dat nicicând să oprească mersul destinului.

Iată că după un răstimp neamurile și prietenii tatălui și ai lui Himeghimi se strânseră în jurul acestuia și începură să-l povățuiască stăruitor, deslușindu-i că nu se cade ca un bărbat, chiar dacă a rămas văduv, să viețuiască singur până la sfârșitul zilelor sale.

— La ce bun să te tânguiești astfel, fără contenire,

punându-ți sub cap mâneca udă de lacrimi, spuneau ei. Oricât ți-ar fi fost de dragă cea care s-a dus, e timpul ca inima să-și lecuiască durerea.

Sanetaka le răspunse că, firește, așa e rânduit, morții cu morții, viii cu viii, că jalea bărbatului rămas singur e într-adevăr prea mare și greu de îndurat și că, într-un cuvânt, le va urma sfatul plin de înțelepciune. Se bucurară cu toții de această hotărâre și începură să-i caute o soață potrivită. Curând, Sanetaka se însură pentru a doua oară.

Cât de schimbătoare e lumea și cât de nestatornică e inima omului, asemenea florilor de vișin... Când veni toamna și arțarul își lepădă frunzele roșii, singura făptură din toată casa care mai păstra inima cernită era sărmana Himeghimi.

Când soția cea nouă a lui Sanetaka văzu înfățișarea neplăcută a fetei, bombăni:

— N-aș fi crezut că există pe lume asemenea făpturi pocite și respingătoare!

Din acea clipă ea începu să nutrească pentru fata vitregă o ură de moarte. Iar când la sorocul ei născu o fetiță, nici că mai voi s-o vadă în ochi pe Hacikazuki[7] ori să audă de ea. Începu s-o ponegrească în fel și chip înfățișând-o tatălui în culorile cele mai negre cu putință. Ce era să facă? Răbda și tăcea. Uneori se ducea la mormântul mamei sale și își spunea păsurile, plângând cu lacrimi amare:

— Lumea aceasta e atât de plină de durere, buna mea măicuță! Am rămas orfană și vărs râu de lacrimi, dar vai, de ce nu pot a mă îneca în adâncul acestor râuri... Viața a ajuns pentru mine o povară. Tuturor le sunt nesuferită, nimeni nu mă poate iubi din pricina acestei înfățișări hidoase pe care mi-a hărăzit-o soarta. Mama vitregă mă urăște. Când tu m-ai părăsit, mi-a trecut o clipă prin minte că mai bine ar fi să te urmez pe celălalt tărâm. Dar m-am gândit la suferința nesfârșită a tatălui meu și mi s-a făcut

[7] Hacikazuki - „Purtătoare de potir pe cap”; denumire peiorativă, în genul Cenușăresei.

milă de el. Dar acum i s-a născut altă fiică și în curând n-o se mai gândească la mine. Dacă mama vitregă mă dușmănește, înseamnă că nici tata, cel din urmă reazem al vieții mele, nu va suferi prea mult dacă voi pieri. Fie să renaștem amândouă într-o floare de lotus[8]. Numai acolo și atunci sufletul meu își va afla liniștea.

Astfel se tânguia copila, în vreme ce lacrimile îi brăzdau obrajii. Dar nu era nicio făptură în lume care să se aplece cu duioșie asupră-i, să-i înțeleagă durerea și să i-o alinte.

Aflând toate acestea, maștera se grăbi s-o pârască tatălui:

— Nevrednica-ți odraslă, Hacikazuki, se duce la mormântul răposatei ca să te blesteme pe tine, tatăl ei, pe mine și pe copilul nostru. O, ce ticăloșie!

Asemenea învinuire crudă și nedreaptă aruncă mama vitregă asupra bietei orfane lipsite de apărare. Iar inima bărbatului se știe cât e de șovăielnică și lesne crezătoare. Fără să verifice spusele soției, tatăl o chemă la sine pe fată și-i spuse plin de mânie:

— Ai un suflet negru și josnic. Tuturor le-a fost milă de nenorocirea ta, iar drept răsplată tu arunci blesteme înfiorătoare asupra unor ființe nevinovate. Cu ce ți-au greșit mama ta de-a doua și mica ta surioară? Ești plină de răutate. N-am nevoie de asemenea făptură veninoasă în casa mea. Voi porunci să fii alungată, să te duci încotro te vor purta pașii!

La aceste vorbe, mama vitregă își întoarse fața ca să nu i se vadă bucuria. Apoi smulse veșmintele de pe Hacikazuki, o puse să îmbrace o rochie de pânză grosolană și porunci slugilor s-o ducă până la o răscruce de drumuri, în câmp, și s-o lase acolo, în voia soartei.

— O, cum se poate zămisli în lume atâta cruzime? se tânguia fata, neștiind încotro să pornească.

I se părea că trăiește un vis rău și că beznele o

---

[8] Conform tradiției budiste, sfinții în rai stau în jilțuri în chip de flori de lotus.

împresoară de pretutindeni. Vărsând lacrimi de jale și de neputință, începu să murmure:

La neagra răscruce de drum,
În câmpul străin și pustiu,
Singură, singură stau…
Și nimeni amarul nu-mi știe,
Nicăieri nu zăresc un liman…

În cele din urmă porni încotro vedea cu ochii, fără să mai aleagă drumul. Merse ce merse, până ce ajunse la malul unui râu lat și adânc.

„Decât să rătăcesc astfel la nesfârșit, fără țintă, se gândi Hacikazuki, mai bine mă arunc și mă voi întâlni iarăși cu buna mea măicuță”. Privi în apele repezi ale râului și inima ei tânără tremură. „Cu câtă putere biciuiesc țărmul talazurile! își spuse înfiorată. Cât de mânioase fierb apele-n valuri… Cum oare să cutez?”

Dar chipul surâzător al mamei îi învie în minte și, simțindu-se îmbărbătată se hotărî să părăsească fără zăbavă lumea aceasta. Dar înainte de a se arunca în valurile înspumate spuse următoarele stihuri:

„Deasupra mohorâtului talaz
O ramură de salcie se-apleacă:
Lăstar plăpând, abia înmugurit
Frângă-se dar al vieții mele fir,
În zori, asemeni fragedului ram…”

Se aruncă în râu plină de curaj, dar pesemne că soarta nu voia să piară astfel. Potirul de lemn îi ținu capul deasupra apei, nelăsând-o să se înece. Fata pluti astfel multă vreme, purtată de firul apei, până când o zăriră niște pescari.

— Ia uitați-vă! strigară aceștia uimiți. Pe râu plutește o cupă mare, de lemn. Prindeți-o! N-o lăsați să se ducă!

Apucară cu nădejde potirul, îl traseră la mal, dar când îl scoaseră din apă înmărmuriră de mirare.

— Ce vrăjitoare o mai fi și asta?! Pare făptură omenească, dar în loc de cap are un potir! Să știți că nu-i lucru curat.

Pescarii lăsară fata pe țărm și fugiră cuprinși de groază. Peste câtva timp Hacikazuki își veni în fire și, ridicându-se de la pământ, șopti cu tristețe:

„O, cât de bine ar fi fost
Să mă înghită valul pe vecie,
Ca pe un fruct desprins din ram…
De ce să scap cu zile mi-a fost dat,
Din hăul negru, rotitor?”

Privi în jur: totul era pustiu, nu se vedea nici țipenie de om, și nu-i trecea prin minte încotro să-și îndrepte pașii. Până la urmă porni așa, la întâmplare și ajunse după un timp într-un loc unde stăpânea un bărbat. Acela se tulburase adânc de frumusețea neasemuită a mâinilor și picioarelor ei. De aceea o chemă:

— Ascultă, Hacikazuki, nu-i nimeni în preajmă, n-ai de cine să te rușinezi. Vino și spală-mă pe spinare.

Fata se simți mai umilită ca totdeauna. Dar cum să se împotrivească poruncii stăpânului? Călcându-și pe inimă, intră în baie.

Uitându-se la ea, Ongioși gândi minunându-se:

„Se spune că provincia Kawaci, deși nu e prea mare, numără o mulțime de femei frumoase. Dar la niciuna dintre cele pe care le-am cunoscut n-am întâlnit farmecul și gingășia acestei copile. Când am fost odată în minunata noastră capitală, am văzut cum înfloresc livezile de vișini lângă templul Ninagi. Se perindau pe-acolo nenumărați nobili, oșteni, slujitori și țărani din satele învecinate. Dinaintea porților templului era un bazar prin care, de asemenea, furnicau oamenii, dar nicăieri, în toată această

mulțime n-am văzut vreo fată care să se poată măsura cu Hacikazuki. Simt că m-a prins pentru totdeauna în mrejele ei.”

Și Ongioși grăi astfel:

— Hacikazuki, află că mi-ești dragă. Dăruiește-mi inima ta. Iubirea noastră va dăinui mai mult ca viața broaștelor țestoase din Golful Pinilor, despre care se zice că sunt nemuritoare. Vom fi nedespărțiți până la sfârșitul vremurilor, ca privighetoarea și prunul din livadă.

Dar fata tăcea. Ongioși grăi din nou:

— Eu nu sunt ca râul Tațuta[9], să știi. Trainic ca veșnicia e brocatul iubirii mele. Simțămintele mele nu se vor stinge niciodată, chiar dacă buzele tale vor spune nu. Asprimea ta mă întristează, dar nădejdea îmi șoptește: Asprimea stâncilor e leagănul măreților pini, se știe. Poate că mâna altuia a deșteptat înaintea mea din amorțire strunele uitatei citere. Dacă se află pe lume un asemenea norocos, eu voi muri chinuit de durerea dragostei neîmpărtășite, dar n-am să-ți aduc nicio învinuire. Răspunde-mi, rogu-te!

După cum un cal tânăr, trăit în lărgimea câmpiei, chiar supunându-se stăpânului iubit, stă să pășească în unda râului lui Imose[10] tot astfel șovăia Hacikazuki în calea ei. Bănuiala că și-ar fi dăruit altuia dragostea îi îmbujoră obrajii.

— Strunele inimii mele sunt sparte și nimeni n-a încercat să le deștepte iarăși sunetul, răspunse ea într-un târziu. Mi-e sufletul cernit de durere și mă copleșesc părerile de rău că nu mi-am urmat măicuța în lumea cea veșnică. Trăiesc fără niciun rost și fără nicio nădejde în lumea asta vrăjmașă. O, de-aș fi putut măcar să îmbrac veșmântul negru, de călugăriță!

„Oare vrea să-mi spulbere orice nădejde?” se gândi

[9] Râu proslăvit în poezia japoneză. Se află în apropierea capitalei antice a Japoniei - Nara. Pe malurile Tațutei cresc arțari și de aceea toamna, apele râului seamănă cu un brocat în roșu.

[10] Râul desfătărilor iubirii.

saișioo neliniștit, și căută să fie mai gingaș, mai stăruitor ca înainte:

— Într-adevăr, așa este. Viața noastră se află în puterea multor karme[11] și de aceea e plină de vitregii. Poate că nenorocirea ne e dată drept pedeapsă pentru păcatele săvârșite de noi viețile trecute, dar noi uităm asta și cârtim împotriva zeilor și a lui Buda[12]. Pesemne că și tu într-o altă viață, ai rupt ramura unui copac tânăr din marginea drumului, ori, cine știe, ai despărțit doi îndrăgostiți, întunecându-le viața. Poate că de aceea suferi acum. Ai rămas orfană la vârstă fragedă. Perna ta e veșnic umezită de lacrimi. Iar eu, iată, n-am împlinit douăzeci de ani, dar am fost lipsit de dragoste până azi. Îmi puneam căpătâiul unde mă cuprindea somnul și trăiam într-o tristă singurătate. Și cred că s-a întâmplat astfel pentru că soarta era legată tainic de a ta. Aici este urzeala puternicei karme, ascultă ce-ți spun! Tu ai rătăcit mult prin lume, dar până la urmă ai venit aici, spre a pune capăt așteptării mele.

Întâlnești multe femei frumoase în viață, dar dacă printre ele nu se află cea hărăzită ție, nu-ți farmecă ochiul. Tu, și nu-alta, ești cea ursită mie, fiindcă altfel nu te-aș fi îndrăgi de mult, de cum te-am văzut. Din clipa în care ți-ai părăsit casa părintească până ne-am întâlnit aici, totul s-a săvârșit după voia destinului. Și totul ne făgăduiește o mare fericire în cer.

Niciodată nu se va destrăma iubirea noastră. Mai curând va pieri insula cea depărtată, din mijlocul oceanului, care slujește balenelor drept adăpost, sau câmpia sălbatică unde se ascunde tigrul, sau prăpastia din fundul mării,

[11] Conform religiei budiste, destinul omului este predeterminat de faptele lui bune și rele, făcute atât în viața actuală, cât și în existențele anterioare. Astfel, carma e legea răsplatei și a răzbunării.

[12] Imensul Panteon al zeităților japoneze cuprinde și vechii zei japonezi și zeitățile budiste. Credincioșii invocau, adesea, atât pe unii cât și pe ceilalți.

adâncă de o mie de hiro[13]; mai degrabă se vor preface în fum cele cinci căi ale universului, pe care rătăcește veșnic tot ce există, cele șase lumi, cele patru nașteri[14]... Mai curând se vor prăvăli piscurile stâncoase peste râul Imose! Da, vom rămâne nedespărțiți până la însuși țărmul Nirvanei!

Astfel își rosti acel tânăr tainicul legământ.

Auzind aceste cuvinte, Hacikazuki înmărmuri, dar rămase nehotărâtă ca o barcă ce nu se poate urni din mijlocul vârtejului, oricât de vârtos ar trage vâslașii la rame. Dar înflăcărarea flăcăului dezvăluia o iubire atât de puternică, încât cumpăna inimii începu să încline pe nesimțite spre el.

„Vai, se gândi ea. Ce se va întâmpla oare cu mine dacă îi voi dărui inima mea, noaptea aceasta, supunându-mă ispitei ca bambusul înclinat de vânt? Chiar dacă mi-ar face tot atâtea jurăminte de credință câte noduri are tulpina de bambus, cine știe dacă nodul care ne leagă destinele se va dovedi destul de trainic... N-ar fi mai bine să plec cât mai grabnic de-aici și să mă duc încotro mă vor purta pașii, înainte ca cineva să descopere taina ascunsă în străfundul inimii mele?

Ochii fetei se umplură de lacrimi. Lui saisioo i se făcu milă de ea:

— O, Hacikazuki, pentru ce te chinuiești atâta? Fii

---

[13] Hiro - unitate de măsură egală cu 1,82 metri.

[14] Budismul, ca unul din sistemele vechii filosofii indiene, a elaborat o cosmogonie mistică complicată în cadrul căruia se interferau lumea reală, infernul și raiul. Pe treapta inferioară a existenței, conform acestei învățături, se află demonii. Tot ce există în această lume se naște din uter (ca oamenii), din ou (ca păsările), din apă (ca broaștele) și prin metamorfoză (ca fluturii).) Acestea sunt cele patru nașteri. Sufletul poate merge pe cinci căi: calea celestă, calea vieții pământești a omului, căderea în iad, încarnarea în animale sau demoni. Există șase lumi: pământul, apa, focul, aerul și încă două substanțe ideale, închipuite, cum sunt legile ce guvernează lumea și cunoașterea acestora.

încredințată că oricât timp va trece, oricât de mult ne vom obișnui unul cu celălalt, eu te voi iubi mereu ca în prima zi. Așteaptă-mă după ce se întunecă, voi veni negreșit.

Dar chiar în timpul zilei Ongioși veni de câteva ori în bordeiul fetei și lăsă acolo o pernă de lemn tare ca legătura ce unește inimile credincioase, precum și flautul său îndrăgit.

— Liniștește-te, îi spuse, nu mai vărsa atâtea lacrimi. Fie ca sunetele flautului să-ți mângâie inima.

Fata se frământa însă fără contenire.

Inima omului se schimbă adesea de câteva ori chiar în cursul aceleiași nopți, la fel ca matca râului Asuka. Își spunea ea: „O, dacă înfățișarea mea ar fi fost la fel cu a celorlalți oameni, atunci l-aș fi putut iubi fără să-i cer credință veșnică. O, de ce mai trăiesc pe lume? Cât, de rușinată și tulburată sunt că acel om minunat și-a oprit ochii asupra mea!...”

Privind-o, Ongioși se gândea cuprins de uimire:

„Cu ce-aș putea oare să te asemăn, frumoasă Hacikazuki? Cu mireasma gingașă a florilor piersicului de munte sau ale prunului sălbatec? Cu luna plină, ivită prin spărtura norilor? Ești asemenea lujerului plăpând de salcie, legănat de vântul primăverii. Ești o garoafă din grădină, cu creștetul plecat sub povara boabelor de rouă... Când stânjenită îți cobori pleoapele, cât de minunată e fața ta! Nici chiar vestitele frumuseți de odinioară, Ian Gui-fei sau doamna Li[15], n-ar fi putut să se măsoare cu farmecul tău!”

Și se mai gândi încă:

„O, dacă ți-ai scoate potirul acela de pe cap, dacă nu te-ai mai împotrivi să-ți arăți strălucitorul chip! Atunci el ar

[15] Ian Gui-jei - favorită a unuia din împărații chinezi, renumită prin frumusețea ei. Doamna Li - o frumoasă femeie din antichitatea chineză, care era vestită și datorită îndemânării cu care știa să deseneze. Ea a făcut un renumit tablou, care reprezintă umbre de bambus într-o noapte cu lună.

lumina ca luna în noaptea a cincisprezecea…”

Când tânărul ieși din colibă, inima îi era atât de zbuciumată, încât nici crengile înflorite ale prunului, la care privea cu atâta drag în drum spre casă, nu izbutiră să-l mângâie. „Când mi te vei dărui oare deplin, frumoasă Hacikazuki?” își spunea fără încetare. Și așteptând cu nerăbdare întunericul nopții, se ruga cerului ca micul pin care abia se ivise pe malul lui Lunșiiooși, să aibă o viață tot atât de lungă ca a pinilor milenari.

Iar Hacikazuki, amețită de bucurie și de teamă, rămăsese cu perna și cu flautul în mâini neștiind unde să le pună.

Veni noaptea iubirii și zbură ca un vis…

Cerul începu să se albească spre răsărit și cocoșul trâmbiță deschizând poarta zorilor. Dar lumina dimineții încă nu se ivise cu totul când se auzi cunoscuta poruncă:

— Hacikazuki, înfierbântă apa! Repede, dă-i zor!

— Acuși, acuși se încălzește!

Frângând și aruncând în foc vreascurile ce fumegau, fata oftă:

— O, de-aș putea să mă topesc și eu, asemeni fumului, în zările înalte…

Auzind-o, unul dintre slujitori se gândi: „Fața acestei Hacikazuki nu se vede, dar glasul și zâmbetul ei sunt atât de calde, mâinile și picioarele ei sunt atât de frumos dăltuite… Ce-ar fi să-mi încerc norocul?”

Își aruncă ochii sub potir, însă pe chipul fetei plutea o umbră atât de deasă, încât nu putu să zărească decât gura și bărbia, iar mai sus nu se ghicea nimic. Fata îl îndepărtă cu hotărâre, iar el plecă, temându-se să nu se facă de râs.

Nesfârșită părea ziua de primăvară, dar în cele din urmă se stinse pâlpâind ostenită. Purpura asfințitului fu acoperită de întuneric și se porni adierea de seară, trecătoare ca dragostea din inimile nestatornice.

Înveșmântat mai frumos ca totdeauna, Ongioși se apropie încet de ușa de trestie a colibei în care dormea

Hacikazuki. Fata, care nu știa nimic, se gândea cu amărăciune: „A făgăduit că va veni îndată ce se va lăsa noaptea. Dar iată că s-a înnoptat demult. Câinii din sat latră drumeții întârziați. Nu, el nu va mai veni...”

Și privind cu tristețe flautul și perna, alcătui acest cântec:

„Știu, astăzi nu vei mai veni,
Mi-a spus-o perna-n șoaptă, tânguios:
Mai simțitor e lemnul decât tine...
Iar flautul tânjește fără glas
După căldura buzelor iubite.”

Ongioși, care ajunsese chiar lângă ușă, răspunse pe dată:

„Chiar de vor trece mii de veacuri,
Simțirea mea va arde pururi vie
Și va luci a dragostei văpaie...
N-auzi cum cântă flautul de bambus?
E-un dulce murmur, fiecare sunet.”

Și tânărul jură să nu se mai despartă niciodată de ea, tot așa cum două păsări cu câte o aripă zboară laolaltă[16] tot așa cum doi arbori cresc îngemănați dintr-o singură tulpină.

Dar nu poți ascunde multă vreme de ochii oamenilor taina iubirii, după cum nu poți ascunde o floare minunată din grădină. În casă se găsiră destui pizmăreți care, aflând despre dragostea celor doi, se grăbiră s-o osândească aspru pe fată:

„Stăpânul nostru cel tânăr se duce noaptea la Hacikazuki, pe furiș. Ca să vezi pe cine și pus ochii! Dar vina nu e a lui, ci a ei. Orice femeie, fie de neam mare, fie

[16] Conform unei legende vechi chinezești, există, păsări cu un singur ochi și o singură aripă. Ele zboară numai în perechi matrimoniale.

de rând, își găsește câte un ibovnic, fiindcă așa e rânduiala firii, dar sunt îngrădiri care nu trebuie încălcate. Dacă stăpânului tânăr și buimac i-a căzut cu tronc una de teapa ei, nemernica de kazuki trebuia să-l îndepărteze cu străşnicie. Când colo, i-a căzut în brațe!”

Uneori, în casa lui Iamakaghe veneau o droaie de musafiri și biata Hacikazuki era nevoită să-și aștepte iubitul până noaptea târziu. În acele ceasuri lungi și pustii, ea privi cu mâhnire luna, murmurând:

„O, nesfârșită așteptare!
Privirea-mi tristă rătăcește
În depărtări, prin noaptea înstelată
Iubirea mea, lacrime de rouă
Sclipesc sub razele de lună”.

Însă dragostea lui Ongioși pentru ea era din ce în ce mai aprinsă, simțămintele lui rămâneau statornice. Nimic și nimeni nu l-ar fi putut sili să se despartă de ea.

Slugile continuau să pălăvrăgească:

— Tânărul saișioo n-are niciun strop de rușine și de sfială. O, ce purtare nevrednică!

Gura oamenilor e mai iute și mai slobodă ca o morișcă, mai ales când e vorba despre lucruri care nu-i privesc. În cele din urmă, trăncănelile ajunseră și la urechile soției lui la makaghe. „Vorbe fără temei”, își zise ea, dar ca să fie pe deplin încredințată, o cercetă și pe doica băiatului.

Bătrâna doică plecă fruntea:

— Acesta e adevărul adevărat, stăpână.

Părinții rămaseră atât de uluiți, încât nu mai erau în stare să scoată un cuvânt. În cele din urmă spuseră:

— Descoase-l tu pe îndelete, doică. Vezi ce și cum. Deschide-i ochii, fă-l să înțeleagă că nu se cade să-i mai calce piciorul prin sălașul acelei Hacikazuki.

Doica se duse la băiat și începu vorba cu mare dibăcie:

— Tinere stăpân, știu prea bine că flecărelile slugilor n-

au nicio sămânță de adevăr. Totuși mama ta s-a arătat îngrijorată auzind că îi cam dai târcoale fetei care încălzește apa pentru baie. Mi-a spus în taină că dacă lucrurile stau într-adevăr așa, Hacikazuki trebuie alungată grabnic din casă, mai înainte ca stăpânul Iamakaghe să afle ceva.

Tânărul saișioo răspunse fără să se tulbure:

— Demult așteptam eu să aud una ca asta. Dar nu știi oare că dacă două ființe se odihnesc la umbra aceluiași arbore și își potolesc setea la același izvor, aceasta nu este doar rodul întâmplării? O străveche înțelepciune ne învață că la mijloc este rânduiala ursitei. Haci a devenit soția mea. Și nu este îngăduit să curmi legăturile căsniciei, chiar dacă ești nevoit s-o lipsești de moștenirea părintească, ori să te cufunzi în adâncul mării, la o mie de stânjeni.

Cel care se leapădă de iubirea și încrederea părintească îndură toate chinurile iadului, dar e sunt gata să rabd orice, numai și numai ca să rămân alături de aleasa inimii mele.

Chiar dacă tatăl meu, cuprins de mânie, mă va ucide, voi înfrunta moartea fără să clipesc. Nu, nicio amenințare nu mă va face s-o părăsesc pe Hacikazuki. Chiar dacă voi fi alungat din casă împreună ea, nu voi plânge, deși vom fi nevoiți să ne ducem viața undeva în deșert sau în inima munților.

De nimic nu-mi pasă atâta vreme cât iubita e lângă mine.

Și plin de hotărâre, Ongioși își părăsi îndată încăperile bogate, îndreptându-se către căsuța unde stăteau îngrămădite legături de vreascuri.

Până atunci se ferise să-și dea iubirea în vileag în toiul zilei. Dar acum nu-i mai păsa. Începu să-și petreacă zile întregi, fără sfială, în colibă.

Frații mai mari se supărară foc, spunându-i că nu mai vor să trăiască sub același acoperiș cu el, dar Ongioși, nici nu-i luă în seamă. Mama i se jelui doicii:

— Să știi, Renzei, că această Hacikazuki nu-i om ca toți

oamenii, ci o vrăjitoare. Mi-e teamă că-l va pierde pe fiul meu. Ce să fac oare ca să-l scap din ghearele ei?

— Înainte, răspunse doica, tânărul stăpân avea o fire tare sfielnică. Se tulbura și roșea dintr-un lucru de nimica. Dar acum e plin de îndrăzneală și încăpățânare. Nu vrea să dea ascultare nimănui. Iată însă la ce m-am gândit eu. Pune la cale o petrecere și poftește-le pe cele patru nurori, pentru ca neamurile și oaspeții să hotărască anume care dintre ele e mai frumoasă. Vei vedea că Hacikazuki, auzind aceasta, va fugi cuprinsă de rușine. Iar cu vremea, tânărul saișioo o va uita.

Stăpânei îi plăcu sfatul. În casă nu se mai vorbea decât despre apropiata alegere a celei mai frumoase nurori. Plin de amărăciune, Ongioși se duse la coliba iubitei și-i spuse lăcrimând:

— Iată câte născocește răutatea... Ca să te silească să pleci, au hotărât ca nurorile să-și arate frumusețea între ele.

Hacikazuki începu la rândul ei să suspine:

— Din pricina mea înduri chinul, mustrarea și neliniștea. Am să plec încotro voi vedea cu ochii.

— Să nu faci asta! strigă Ongioși îndurerat. Fără tine nu voi putea viețui nici măcar un ceas. Mai bine să fugim împreună.

Hacikazuki plângea cu mare zbucium, neștiind ce să răspundă. Dar vremea trecea și iată că în ajunul zilei hotărâte pentru întrecerea nurorilor, Ongioși și Hacikazuki plănuiră să plece pe furiș. Târziu, noaptea, începură să se pregătească de drum. La ivirea zorilor își legară șiretele sandalelor și ieșiră în prag. Tare greu îi venea tânărului să părăsească pentru totdeauna casa părintească. Lacrimile îi încețoșau ochii. Îi va mai fi dat oare să-și mai vadă vreodată tatăl și mama? În fața i se așternea drumul către necunoscutele depărtări...

Dar hotărârea lui rămase neclintită..

— Fie! spuse deodată. A venit vremea să las în urmă tot

ce mi-a fost drag cândva.

Înțelegându-i frământarea, Hacikazuki îl rugă:

— Lasă-mă să plec singură, iubite. Dacă ursita vrea cu adevărat, ne vom revedea în curând.

— Nu rosti vorbe atât de crude! Sunt gata să merg cu tine chiar până la capătul lumii… Cu ce pot oare să asemăn iubirea nesfârșită ce ți-o port? Ulciorul inimii mi-l umple clocotind… Ea e izvorul binecuvântat ce din lăuntrul stâncilor țâșnește.

Drept răspuns, Hacikazuki îi șopti:

„Așa se pare că ni-i dat:
În necuprinsul marilor câmpiei,
Eu fir de-iarbă, prea plăpând, să fiu,
Iar tu un strop de rouă, trecător,
Și neștiuți, deodată pierim”.

Tânărul îngână oftând, la rândul său:

„Pe marginea tremurătoarei frunze
Se clatină suav un bob de rouă;
Vai, bucuria lor ce scurtă e!
Tot astfel farmecul iubirii noastre
Sortit e să nu dăinuie prea mult…”

Ongioși zăbovea în pragul casei, podidit de plâns, trudindu-se să-și învingă șovăiala și durerea. Dar nu puteau să mai zăbovească. Razele dimineții luară curând locul întunericului. „La drum, să pornim degrabă!” spuse tânărul. Dar în clipa în care cei doi îndrăgostiți făcură primul drumul fără întoarcere, potirul de pe capul fetei căzu la pământ, prefăcându-se în țăndări.

Împietrit de uimire, Ongioși nu-și putea lua ochii de la chipul iubitei. Nici luna din a cincisprezecea noapte, ivită fără veste dintre nori, n-ar fi putut să umbrească frumusețea lui Hacikazuki. Cu nimic nu putea fi asemuită

gingășia trăsăturilor ei și strălucirea părului mătăsos care se desfăcuse și-i ajungea până la călcâie.

Amețit de bucurie, tânărul privi apoi la potirul spart și văzu printre sfărâmăturile lui o lădiță mică. O deschise și ce de minunății se revărsară din ea! Trei globuri de aur, câteva mici, tot de aur, o cupă de argint pentru vin, o ramură de portocal, făurită din aur roșu, cu trei fructe pe ea, o ramură de păr sălbatec, încărcată de fructe, turnată din argint curat, douăsprezece rochii de brocat, împodobite cu nestemate, șalvari de mătase vopsiți în toate culorile curcubeului... Nici c-ar fi putut cineva să socotească prețul acelor comori nemaivăzute!

Văzându-le, Hacikazuki își spuse: „Pesemne că acesta e darul zeiței Kannon, din templul Hase! Căci ea a fost ocrotitoarea și binefăcătoarea răposatei mele mame.”

O năpădiră laolaltă bucuria și tristețea.

Lacrimile îi țâșniră din ochi. Ongioși o privi:

— O, ce fericire nevisată! Acum nu mai suntem nevoiți să plecăm în lume.

Intrară în colibă și începură să se pregătească pentru întrecerea nurorilor.

Se luminase de-a binelea și în casă era forfotă mare, ca-n preajma unei sărbători. Slugile vorbeau între ele cu răutate:

— Se vede treaba că sperietoarea aceea cu potirul pe cap se pregătește să vină și ea la petrecere. Cum de nu i-o fi rușine? N-a avut măcar atâta minte să-și ia tălpășița la vreme.

Între timp cele trei nurori mai mari se gătiseră cum se pricepuseră mai bine. Cea mai în vârstă, care n-avea cu mult peste douăzeci de ani, se înveșmântase astfel încât găteala să amintească frumusețea galeșă a toamnei. Pe rochia albă îi sclipeau nenumărate podoabe colorate. Poalele șalvarilor lungi, roșii, se târau pe pământ în urma ei. În părul ei negru ca abanosul luminau piepteni de fildeș. În urma ei slugile duceau daruri bogate pentru

socru și soacră, rânduite frumos pe capacul deschis al unei lădițe: zece trâmbe de mătase chinezească, înflorată, și zece rânduri de straie de sărbătoare.

Soția celui de-al doilea fiu avea douăzeci de ani. Frumusețea veșmintelor ei și boiul ei mândru păreau fără cusur. Pieptenii din părul ei erau ceva mai puțin înalți decât la nora cea vârstnică. Purta o haină de mătase subțire ca pânza de păianjen, peste care îmbrăcase alta, cusută cu fir de aur și argint. Poalele șalvarilor de culoarea sângerie a frunzelor de prun și tiviți cu mărgăritare se târau în urma ei, pe podea. În jurul făpturii ei plutea o aromă abia simțită. Adusese și ea daruri: treisprezece mantii de sărbătoare, minunat brodate.

Soția celui de-al treilea fiu era, fără îndoială cea mai frumoasă dintre ele. Avea numai optsprezece ani. Purta piepteni mai scunzi decât ai celorlalte, dar frumusețea ei era atât de strălucitoare, încât ar fi putut s-o pizmuiască chiar luna sau florile de vișin. Purta o haină subțire, de culoarea purpurei, iar pe deasupra ei o alta, de mătase chinezească, gingaș zugrăvită. Aducea și ea în dar treisprezece suluri de mătase colorată.

Toate trei nurorile laolaltă alcătuiau o priveliște încântătoare, ca un buchet de flori nemaivăzute.

Pentru Hacikazuki fusese așternută pe jos o rogojina găurită, în colțul cel mai îndepărtat și mai întunecos al odăii.

Slujnicele șușoteau între ele:

— Ce jalnic va arăta Hacikazuki alături de ele! Ce ochi o să facă văzându-le atât de frumoase… O să râdem strașnic!

Și se foiau asemenea păsărilor care-și ciugulesc penele pe streașina casei. Cele trei nurori nu-și aflau nici ele astâmpăr, așteptând-o pe Hacikazuki care întârzia.

Tatăl socru oftă cu obidă:

— Iată că n-a plecat nicăieri și în curând se va acoperi de rușine. Mi-e și milă de ea, spuse el. De ce s-a mai pus la cale această întrecere? Mai bine ar fi trăit acolo, în coliba

ei, fără să se mai arate în ochii cuiva.

Trimiseră de mai multe ori slugile să vadă de ce zăbovește. Ongioși dădu răspuns că vor veni îndată. Cei de față începură să murmure, schimbând între ei zâmbete și priviri cu înțeles.

Și iată că Hacikazuki intră...

Cu ce putea fi oare asemuită frumusețea ei? Poate numai cu luna care, după ce a licărit o vreme prin perdeaua de cețuri, iese la iveală în toată strălucirea. Chipul ei împrăștia un farmec tulburător, mersul ei era liniștit și măreț. Tot astfel, la începutul primăverii, frunzele fragede de salcie, umede de rouă, scânteiază orbitor în bătaia soarelui de dimineață. Avea sprâncenele ușor încondeiate, ca și cum le-ar fi atins în treacăt o boare de fum. Zulufii părului îi tremurau la tâmple, ca aripioarele unui greier de toamnă. Pășea grațios, parcă plutind, într-o dulce legănare. Ar fi făcut să pălească, primăvara, strălucirea florilor de vișin, toamna ar fi întunecat lumina lunii pline.

Avea numai cincisprezece sau șaisprezece ani. Purta o rochie de culoarea florilor de ceai, peste care îmbrăcase alte veșminte, trandafirii și violete, de brocat chinezesc, brodat cu măiestrie. Poalele șalvarilor purpurii unduiau în urma ei prin toată încăperea. Podoabe scumpe și delicate fremătau în părul ei ca aripile unui pescăruș.

Tuturor li se părea că dinaintea lor a pogorât din văzduh o făptură nepământească. Făcuseră ochii mari și li se oprise răsuflarea. Și pe bună dreptate, căci numai la asta nu se așteptau. Și inima lui Ongioși se umplu de bucurie și de mândrie.

Făcând o plecăciune cuviincioasă dinaintea părinților soțului ei, Hacikazuki se îndreptă spre rogojina găurită, pregătită pentru ea. Socrul ei, slăvitul ciugioo, strigă grăbit:

— Nu, asta nu se cade! O asemenea frumusețe, aidoma unei zâne, să fie așezată în ungherul cel mai umil? N-am să îngădui!

Și, plin de admirație, o pofti să se așeze pe locul cel mai de cinste, în stânga stăpânei casei.

Hacikazuki îi adusese tatălui socru daruri bogate: cupe de aur pe tăvi de argint, o ramură de portocal cu trei fructe de aur, zece rioo de aur. Pe un mare piedestal sclipeau o grămadă de țesături scumpe: mătase chinezească, zugrăvită cu flori și păsări, zece rânduri de veșminte sărbătorești, zece suluri de brocat greu, cincisprezece suluri de borangic subțire, înfășurat pe bețișoare sculptate. Mamei soacre îi dădu globurile de aur, ramura de păr sălbatec, cu totul și cu totul de argint, înfățișată pe o tavă de aur curat, precum și o sută de trâmbe de mătase colorată.

Oaspeții nu mai știau încotro să se uite și de ce să se minuneze mai întâi: de frumusețe fetei, de gătelile ei nemaivăzute, sau de bogatele daruri.

Frații mai mari se grozăviseră până atunci nespus cu soțiile lor. Dar pe lângă Hacikazuki ele arătau acum ca niște zeități neînsemnate dinaintea mărețului Buda.

— Priviți, priviți cât e de strălucitoare! strigau ei fără să-și poată dezlipi ochii de Hacikazuki. Luminează totul în jur cu frumusețea ei!

— Nici preafrumoasa Ian Gui-fei sau doamna Li n-ar putea să-i umbrească farmecul! Cel ce-ar petrece în preajma ei fie și o singură noapte, ar avea de ce să-și amintească toată viața, șopteau alții plini de invidie.

Iar măritul ciugioo gândea: „Nu mă mai mir acum că fiul meu s-a îndrăgostit nebunește de asemenea făptură…”

Între timp slugile aduseră cupe cu vin înmiresmat. Li se dădu nurorilor să bea pe rând, după datină, de la cea mai mare până la cea mai mică. Apoi fură îmbiați și ceilalți oaspeți.

În Japonia partea stângă este cea mai de cinste.

Cele trei nurori mai mari începură să se sfătuiască în șoaptă:

— În frumusețe niciuna dintre noi n-o poate întrece. Dar

am putea să ne măsurăm altfel: să vedem care dintre noi cântă cu mai multă măiestrie la citeră. Cel mai bine ar fi să alegem o citeră japoneză[17], la care nu știu să cânte decât fetele de neam.

Stingherit că și-a ales o soție de teapa cea mai umilă, Ongioși poate că o va învăța cu timpul să cânte la citeră, dar azi biruința va fi a noastră. Să-i dăm drumul!

Soția fratelui cel mai mare începu să cânte la citeră-biwa, soția celui de-al doilea la fluier, și însuși tatăl socru se apucă să bată toba. Pe nora cea mai mică o rugară cu stăruință să cânte la o citeră japoneză.

— E pentru întâia oară în viață când ascult o asemenea muzică răscolitoare, răspunse Haci. Cum să mai îndrăznesc a cânta eu însămi?

Privind-o, Ongioși se gândea: „A sosit timpul să le arăți acestor oameni că ești o făptură frumoasă și nobilă. Curaj, iubita mea, îndrăznește!”

Iar Hacikazuki își spunea în sine: „Vor să mă facă să cânt numai ca să aibă de cine râde; eu știu că odinioară, buna mea măicuță m-a deprins ani în șir, în fiecare dimineață și în fiecare zi măiestria cântecului.”

— Fie, dacă stăruiți am să încerc, spuse ea în cele din urmă, și luând citera cântă unul dintre acele cântece duioase.

Amărâte de biruința ei, nurorile mai mari începură din nou să se sfătuiască între ele:

— Haideți să punem la cale altă întrecere: care dintre noi va alcătui cea mai frumoasă poezie și o va așterne pe hârtie cu slova cea mai meșteșugită. Poate că domnul Saișioo o va învăța cândva pe cenușăreasa lui arta aceasta atât de grea. Dar până una alta nu va fi în stare să facă vreun stih ca lumea. S-o vedeți cum va lăsa nasul jos!

— Ascultă, Himeghimi, îi spuseră ele, după înflorirea vișinilor înfloresc glicinele; primăvara și vara sunt surori.

---

[17] Citeră japoneză are șase strune și un rezonator alungit. Pentru a cânta la ea se pun pe degete degetare speciale.

Podoabele toamnei sunt crizantemele... Din șiragul acestor gânduri caută și înseilează câteva stihuri.

— La grea încercare mă puneți, răspunse Himeghimi. Eu sunt o biată slujitoare la baie. Nu mă pricep decât să învârtesc roata care scoate apă din fântână, asta-i toată măiestria mea. Nu pot defel să născocesc stihuri. Arătați-mi voi mai întâi cum se face, iar pe urmă mă voi strădui și eu.

Dar nurorile mai mari nu se lăsară înduplecate:

— Nu, Himeghimi, astăzi tu ești oaspetele cel mai de seamă, așadar, ție ți se cade să începi.

Himeghimi se învoi și după ce se gândi puțin alcătui această mișcătoare tanka:

„Vișinu-nflorește primăvara,
Vara ne îmbată portocalul,
Iar în toamnă crizantemele surâd.
Florile la fel se-apleacă toate,
Sub povara bobului de rouă...”

Apoi, luând condeiul, spuse:

— Voi încerca să scriu aceste stihuri cu pana tremurată, după vechiul meșteșug Tofu[18].

Șirurile scrise de ea îi uimiră pe toți.

— Oare nu este însăși Tamamo[19] cea care stă în fața noastră? șoptiră oaspeții înfiorați. Poate fi om ca toți oamenii.

Îndată după aceea fură aduse alt rând de cupe pline. Cu cea dintâi cupă, tatăl socru o îmbie pe nora cea mică.

— Gustă, rogu-te, spuse el, apoi adaose: Am o moșie de

[18] Ono-no Tofu (896-966) un renumit caligraf al antichității japoneze, despre care circulă multe legende.

[19] Tamamo - femeie din antichitate, de o frumusețe legendară, care a dat pierzării, prin farmecele sale, împărați ai Chinei și Japoniei. Se spune că ea a devenit vulpea cu nouă cozi. Ucisă, vulpea s-a transformat într-o stâncă din care se scurgea venin.

două mii trei sute de cioo[20]. O mie de cioo o dăruiesc lui Himeghimi și încă o mie fiului meu cel mai mic, Saișioo-no kami. Restul de trei sute de cioo o voi împărți în părți egale între cei trei feciori mai mari, fiecăruia câte o sută. Iar dacă vreunuia dintre ei i se va părea prea puțin, pe acela nu-l mai recunosc drept fiu.

În adâncul inimii lor, cei trei frați mai mari socotiră împărțeala nedreaptă, dar n-avură încotro, trebuind să se supună. Din clipa aceea Saișioo-no kami fu cinstit de către toți ca adevăratul urmaș și stăpân.

Himeghimi se mută în bogatele încăperi ale tânărului Saișioo și i se dădură douăzeci și patru de slujitoare în frunte cu doica Rezei.

Odată, Ongioși îi spuse cu blândețe:

— Nu, nu pot să cred cu niciun chip că ești odrasla unor oameni de rând. Destăinuiește-mi numele tău adevărat.

Tulburată, Himeghimi tăgădui, apoi schimbă vorba, fiindcă inima ei iertătoare o împiedica să dea în vileag răutatea mamei vitrege.

Trecură anii, Himeghimi născu feciori frumoși și zdraveni. Era nespus de fericită, dar nu uita niciodată s-o pomenească pe răposata ei măicuță în rugăciuni. Câteodată o încerca dorul de tatăl ei, ar fi vrut să fie laolaltă, să se bucure și el de nepoți.

Dar iată ce se întâmplase între timp la casa părinților. Noua stăpână se dovedise atât de rea, încât toate slugile lui Sanetaka plecaseră care încotro. Încet, încet, datorită risipei și nechibzuinței, sărăcia se încuibase în casă. Mama vitregă și fiica ei, pentru care nu se găsi un mire, începură să se urască una pe alta și să se certe necontenit.

„Ce mai caut oare în această casă a deznădejdii? Nimic nu mă mai leagă de ea”, își spuse într-o zi Sanetaka, hotărând să părăsească acele întristate locuri și să meargă pentru închinăciuni la locurile sfinte.

---

[20] Cioo - unitate de măsură pentru suprafețe agricole, egală cu 0,992 hectare.

Amintindu-și vremurile de odinioară, își jelea soția moartă și îi părea rău că nu are lângă sine pe fiica lui iubită. Împovărat de asemenea gânduri, ajunse el la templul Hase și începu să se roage.

Cândva, din mila zeiței Kannon, fusese dăruit cu o copilă gingașă. Dar soția i se săvârși din viață și fata, prin cine știe ce vrajă, dobândise o înfățișare hâdă. Pe lângă asta, mama vitregă se apucă s-o dușmănească și s-o ponegrească.

„De câtă cruzime e în stare o femeie care-și zice mamă, fără să fie! Sanetaka se căia amarnic că a dat crezare clevetirilor soției sale de-a doua, alungându-și din casă singurul copil. Hacikazuki e o făptură plăpândă, își spunea el, și i-a fost sortit doar foamea și cu frigul. Vai de ea, nefericita! Pe ce meleaguri străine își va fi ducând zilele, ce lipsuri și suferințe i-o fi dat să îndure...”

Chinuit de grijă și de remușcările târzii Sanetaka începu să se roage:

— Preamilostivă zeiță Kannon, dacă fiica mea Hacikazuki mai este încă în viață, fă astfel să o revăd măcar o singură dată!

Întâmplarea potrivi astfel lucrurile, încât tânărul Saișioo, care prin bunăvoința mikadoului fusese numit cârmuitor peste provinciile Yamato, Kawati și Iga, se duse cam tot atunci, împreună cu întreaga sa familie, să mulțumească zeiței Kannon. Copiii zburdau fericiți în largul lor, frumos înveșmântați și împodobiți cu cununițe de flori.

În acest timp, tatăl tinerei stăpâne se ruga fierbinte dinaintea statuii zeiței Kannon. Oamenii din suita lui Saișioo îl alungară cu asprime:

— Hei, tu, pelerin zdrențăros, i-ați tălpășița, pleacă mai repede din templu!

Bătrânul se dădu respectuos la o parte și uitându-se la acei copii frumoși ochii i se umplură de lacrimi. Cineva îl întrebă cu mirare:

— Spune, pelerinule, cine ești și de ce plângi cu atât de

mare amărăciune?

Bătrânul își spuse numele, apoi istorisi pe îndelete toate nenorocirile prin care trecuse.

— Copiii aceștia, fie-mi îngăduit s-o spun, încheie el, seamănă uimitor de bine cu fiica mea pe care am pierdut-o. De aceea m-a podidit plânsul.

Himeghimi, care auzise spovedania bătrânului, dădu poruncă:

— Aduceți-l la mine pe acest pelerin!

Îl duseră pe Sanetaka în pridvorul templului, înaintea tinerei stăpâne. Himeghimi îl cercetă cu ochi înrourați. Bătrânul slăbise înfiorător, pe chipul lui își puseseră pecetea durerii. Dar ea nu șovăi nicio clipă să recunoască în acest sărman cerșetor pe tatăl ei adevărat. Îi spuse cu duioșie:

— Tată, privește-mă cu luare-aminte, sunt eu, Hacikazuki, fiica ta iubită!

Saișioo îi auzi cuvintele și tresări:

— Așadar, nu m-am înșelat spunând că nu te poți trage dintr-un neam de rând! Ești fiica fostului cârmuitor din Katano, provincia Kawati?

El înzestră pe unul dintre feciorii săi și pe tatăl lui Himeghimi cu pământuri întinse în provincia Kawati, pentru ca bătrânul să trăiască în belșug și fericire, alături de nepotul său.

Se statornici însă în provincia Iga, îngrijindu-se cu înțelepciune de bunăstarea urmașilor săi.

Așa spune o legendă veche.

din volumul *„Povestea Frumoasei Hacikazuki” - Basme japoneze,*
Traducere de Alexandru Ivănescu,
Colecția BIBLIOTECA PENTRU TOȚI,
nr. 899, Editura Minerva, 1976